

PRÆMONENDA.

I. DE PONDERIBUS.

Pristinæ Belgii provinciae in rebus medicis non eodem omnes utebantur pondere, nam in aliis ad granum hordei pondera referabantur, in aliis ad Assem aurificum, qui circiter 48 milligrammata æquabat. Invaluerat etiam vetus ratio, qua libra pharmaceutica in uncias duodecim, uncia in drachmas octo, drachma in scrupulos tres, et scrupulus in grana viginti dividebatur.

Decreto diei 50 Novembris 1817 novum statutum est pondus medicum in quo antiquæ illæ divisiones ad libram Pharmaceuticam, cui assertum pondus 573 grammatum, aptatae fuerunt; unde orta est ratio sequens quæ in officinis ad hunc diem persistit.

Libra	valet grammata.	573,00000
Uncia	>	51,25000
Drachma	>	5,90625
Scrupulus	>	1,50208
Granum	>	0,06310

Certe non procul abest tempus quo ad normam decimalis systematis etiam Medici mandata sua edicent. Propterea ne ulli ponderum mutationi Codex noster obnoxius foret, quantum fieri potuit, non pondus, sed rationem seu proportionem substantiarum que conficiendo medicamini inserviunt indicavimus, ita institutam, ut omnes simul summam centum vel mille partium referant. Quæ inde orientur commoda, perspicua sunt. In quaque enim totius portione continetur centesima vel millesima pars cujusvis substantiae in permistione designatae. Sit, v. g., compositum officinale mille partium, quarum duas ex opio; Medicus facile dignoscet se, in quaque parte seu grammate compositi, duas partes millesimas seu duo milligrammata opii agro suo propinare.

Mensuris nunquam, ponderibus semper, liquorum quantitates, si aqua excipiatur, determinande sunt.

RATIO

Variorum ponderum medicinalium ad pondus grammatis.

	Libra.	Uncia.	Drachma.	Scrupul.	Granum.
AMERICA.....	375,2460	51,1058	5,8880	1,2960	0,0648
ANGLIA.....	375,2460	51,1058	5,8880	1,2960	0,0648
AUSTRIA.....	420,0088	53,0007	4,5731	1,4384	0,0729
BAVARIA.....	560,0000	50,0000	5,7500	1,2500	0,0625
BELGIUM.....	575,0000	51,2500	5,9062	1,5020	0,0631
BERNA.....	556,3780	29,7148	5,7144	1,2581	0,0619
BORUSSIA.....	530,7855	29,2520	5,6340	1,2180	0,0609
DANIA.....	537,6659	29,8055	5,7257	1,2419	0,0621
HAMBURGUM.....	537,6295	29,8024	5,7255	1,2418	0,0621
HANNOVERA.....	537,5669	29,7972	5,7247	1,2416	0,0621
HASSIA.....	537,6659	29,8055	5,7257	1,2419	0,0621
LUBECA.....	569,1250	50,7604	5,8431	1,2817	0,0641
NEERLANDIA.....	575,0000	51,2300	5,9062	1,5020	0,0631
NORINBERGA.....	537,8456	29,8205	5,7275	1,2423	0,0621
NORWEGIA.....	537,8456	29,8205	5,7275	1,2423	0,0621
POLONIA.....	558,5106	29,8759	5,7548	1,2448	0,0622
RUSSIA.....	558,5270	29,8606	5,7526	1,2442	0,0622
SAXONIA.....	530,7855	29,2520	5,6340	1,2180	0,0609
SLESVICO-HOLSATIA	537,6659	29,8055	5,7257	1,2419	0,0621
SUECIA.....	536,2269	29,6836	5,7107	1,2569	0,0618
WURTEMBERGUM...	537,6657	29,8055	5,7257	1,2419	0,0621

Harum regionum libra medica habet 5760 grana; et quævis libra dividitur in uncias 12; quævis uncia in 8 drachmas; drachma in 5 scrupulos; scrupulus in 20 grana. Continentur igitur 480 grana in uncia, 60 in drachma, 20 in scrupulo.

	Libra.	Uncia.	Drachma.	Scrupul.	Granum.
HETRURIA.....	559,5420	28,2952	5,5569	1,4790	0,0491
HISPANIA.....	543,0720	28,7560	5,5943	1,1982	0,0499
LUCA.....	554,5000	27,8730	5,4844	1,4613	0,0484
LUSITANIA.....	544,1900	28,6825	5,5835	1,4951	0,0498
PARMA.....	528,0000	27,5535	5,4167	1,4589	0,0473
ROMA.....	559,1610	28,2654	5,5529	1,4776	0,0491

Dividuntur hæ libræ uti priores, ast continent 6912 grana; habentur itaque in uncia grana 576, in drachma 72, in scrupulo 24.

	Libra.	Uncia.	Drachma.	Scrupul.	Granum.
GALLIA.....	489,805	50,5941	5,8242	1,2747	0,0551

Pondus medicinale in Gallia lege rescissum est. Libra pondus habebat 9216 granorum et dividebatur in 16 uncias. Drachma pendebat grana 72, scrupulus autem 24.

II. DE THERMOMETRO.

Ubique in Codice, caloris gradus thermometro centesimali exprimuntur. Ad scalam Reaumurianam referuntur aequatione :

$$x = \frac{\pm 8 a}{40}$$

ad scalam vero Fahrenheitianam aequatione

$$x = \frac{\pm 18 a}{40} + 52$$

Littera *a* indicantur gradus centesimales reducendi.

III. ARÆOMETRIA.

In Belgio usu præcipue recepta sunt aræometra secundum methodum Beaumeanam constructa et alcoholometrum Gay-Lussaci. Priora vulgo inserviunt ut inquiratur an liquidum quoddam sit plus minusve grave; sed, quum eorum tubus cylindrum refert perfectum et secundum physices præcepta in gradus partitum, tum ad ipsam quoque liquidorum densitatem explorandam adhiberi queunt.

Aræometrum Beaumeanum liquidis aqua densioribus accomodatum ita gravatur, ut fere totum aqua submergatur. In eo duo puncta, fixa dicta, notantur : prius habetur ex altitudine ad quam apparatus, temperatura $+ 15^{\circ}$ C., in aqua depurata subsedit; alterum ex altitudine, ad quam hæret in solutione ex una parte salis marini et novem partibus aquæ destillatæ, temperatura $+ 15^{\circ}$ C., confecta. Prior nota indicatur signo 0, secunda numero 10, et intervallum dividitur in decem partes æquales quarum unaquæque gradum designat. Divisiones ad eandem mensuram in tubo continuantur usque ad bulbum.

Si tubus hoc modo partitus exacte cylindricus sit et accurate constructus, omnes scalæ gradus erunt inter se æquales, et eorum cuiusvis volumen centesimalm quadragesimam quartam partem referet voluminis illius instrumenti partis quæ mergitur in aqua depurata; hinc talis aræometri ope facillime determinatur pondus specificum liquorum aqua densiorum.

Ratio inter volumen unius gradus aræometri littera x expressum et volumen partis instrumenti sub aqua destillata demersæ littera V notatum, sequenti determinatur modo:

Densitas aquæ salsæ normalis est 1,075. Erit $V - 10x$ volumen instrumenti partis quæ descendet in aquam salsam quum aræometrum huic liquido immittetur. Notentur prorsus litteris p' et p , illa pondera solutionis salis marini et aquæ puræ quorum utrumque volumini respondet littera V expresso. Horum ponderum ratio erit rationi densitatum æqualis, et proinde:

$$\frac{p'}{p} = 1,075$$

Sed quia densitatum ratio par est rationi inversæ voluminum quando pondera sunt eadem, et quum aquæ puræ et aquæ salsæ pondera, quorum prius volumini V et alterum volumini $V - 10x$ respondent, inter se sunt æqualia, utroque pondus instrumenti adæquante, habetur:

$$\frac{p'}{p} = \frac{V}{V - 10x}$$

unde

$$\frac{V}{V - 10x} = 1,075$$

et exinde

$$x = \frac{V}{144}$$

Quod demonstrandum.

His præmissis, sit, v. g., liquidum quoddam in aræometro gradum indicans vigesimum, cujusque densitas sit determinanda.

Numerus 144 denotet volumen aræometri partis quæ in aqua destillata subsidit; pondus vero aquæ remotæ, instrumenti ponderi æquale, littera p designetur.

Pondus 144 voluminum liquidi explorandi, littera p' expressum, dabitur proportione:

$$(144 - 20) : p = 144 : p'$$

In qua 144 - 20 indicat volumen aræometri partis in fluido immersæ. Ergo,

$$p' = \frac{144p}{144 - 20}$$

et ratio inter pondera ejusdem voluminis amborum liquidorum,
id est requirenda densitas, erit :

$$\frac{p'}{p} = \frac{444 p}{(444 - 20) p} = \frac{444}{444 - 20} = 1,16$$

Araeometrum Beaumeum, liquidis aqua levioribus aptum, tali modo gravatur, ut inferior tantum tubi pars in solutione salis marini se demergat. Punctum, quod superficie liquoris contingitur, notatur signo O. Apparatus dein in aqua destillata immersus altius descendit, et puncto, quod stringit superficies liquidi, adscribitur nota 10. Intervallum inter has notas in decem aequales dividitur partes, et similis fit sursum, ad extremitatem usque superiorem, tubi partitio. Quomodo, hujus araeometri ope, liquorum aqua specifice leviorum exploratur densitas, patet ex his quæ jam de altero araeometrorum genere dicta sunt.

Araeometrum nostras pharmaceuticum, in priori Pharmacopœa belgica descriptum, a Beaumeano liquidis aqua levioribus inserviente, in eo tantum differt, quod punctum O, non solutione salis marini, sed aqua destillata determinatur. Hac ratione, punctum O, tam in araeometro quo liquida aquâ graviora, quam in eo quo leviora explorantur, eidem respondet densitati, et liquida alcoholica decem gradus minus, in araeometro pharmaceutico quam in Beaumeano, indicant.

Apparatus qui ad densitatem cerevisiarum, lactis, aceti, aliorumque liquorum inquirendam adhibentur, ipsa quoque sunt araeometra Beaumeana, sed parvo tantum graduum numero instructa.

Alcoholometrum Gay-Lussaci nonnisi liquoribus alcoholicis inservit. Constructum est ita, ut volumen alcoholis puri vel absoluti aquæ commixtum denotet. Signum O inferiorem partem scalæ occupat in puncto ad quod usque instrumentum in aqua destillata, temperatura +45° C., descendit. Ultimus scalæ gradus seu centesimus, datur alcoholè absoluto et puro, in eadem caloris temperatura. Spatium inter gradus extremos in centum dividitur partes longitudinis diversæ. Gradus indicant centesimas partes voluminis alcoholis puri in liquido alcoholico, temperatura +45° C., contenti. Si, e. g. alcoholometrum ad 45° in spiritu vini descendit, exinde concludendum est, liquori

explorato quadraginta quinque centesimas voluminis sui partes alcoholicas inesse.

Quando experimentum, alio caloris gradu quam + 15° C., instituitur, alcoholometrum copiam alcoholis puri non accurate indicat, quia liquoris densitas mutata est; numeri igitur sunt corrigendi. Quæ correctiones, pro quovis alcoholometri gradu et pro variis thermometri gradibus, a 0° usque ad 50°, instituendæ, in libro de usu alcoholometri a Gay-Lussaco edito, exponuntur.

Quum hoc opus aliaque similia non omnibus nec semper praesto sunt, commodum nobis ac utile visum est præcepta tabulis quibusdam adjuvare; inter eas eminet sexta, quæ applicationes multas magnique momenti præbet praxi pharmaceuticæ nec non mercaturæ.

In prima hujus tabulæ columnæ inscribuntur alcoholometri centesimalis gradus; in secunda notantur pondera specifica; tercias et quartas quantitates alcoholis absoluti et aquæ in uno liquorum alcoholicorum litro contentas exhibent; et tandem quæ in horum liquorum una parte, pondere expressa, inest copia alcoholis absoluti, quinta divisione indicatur.

Quivis gradus alcoholometricus, id est, quivis numerus primæ columnæ, per centum divisus, decimalem litri præbet fractionem qua volumen indicatur alcoholis absoluti in uno liquorum alcoholicorum litro contenti. Numerus huic fractioni in quarta columnæ respondens, volumen aquæ alcoholi immixtæ exprimit. Horum voluminum summa unitatem semper superat, et eo magis, quo major, ex combinatione orta, voluminis fuit contractio.

Cum tabula sexta multiplices facile solvuntur quaestiones e quibus unam referre sufficit. Dato liquore quodam alcoholicō, requiritur quænam aquæ copia addenda est, ut obtineatur liquor gradus inferioris dati. Gradus indicantur alcoholometro vel alio quolibet arœometro, cujus indicationes vel in densitatem liquidi vel in gradus alcoholometricos transferentur.

Primo determinandum est pondus liquidi vel ponderando vel potius computando; pondus enim datur volumine per gravitatem specificam multiplicato. Indicentur littera *p* pondus liquidi

aqua diluendi, littera α copia alcoholis absoluti quae in unitate ponderali hujus fluidi, littera vero α' , copia alcoholis puri quae in unitate ponderali liquoris diluti et obtinendi inest; tandem notetur littera x copia aquae addenda. Quantitates α et α' leguntur in quinta divisione tabulae sextae.

Quantitas x dabitur aequatione :

$$p\alpha = (p+x)\alpha'$$

unde

$$x = \frac{p(\alpha - \alpha')}{\alpha'}$$

Ergo, ut agnoscatur copia aquae addenda, a quantitate alcoholis in liquore fortiori contenta subtrahenda est quantitas alcoholis liquoris obtinendi; differentia per hanc posteriorem quantitatem est dividenda, et quod exinde oritur per pondus liquoris dati multiplicandum.

Ut haec regula exemplo illustretur, sit, e. g., spiritus vini 84° ad 50° adducendus.

In tabulae nostrae quinta divisione adscriptus est numerus 0,7825 = α gradui 84 respondens et, in eadem columna, numerus 0,4251 = α' gradui 50 respondet. His numeris loco litterarum α et α' , in formula $x = \frac{p(\alpha - \alpha')}{\alpha'}$, substitutis, et posito $p=1$, obtinetur :

$$x = \frac{1(0,7825 - 0,4251)}{0,4251}$$

unde

$$x = \frac{0,3574}{0,4251} = 0^k, 8407.$$

Copia igitur aquae, uni kilogrammati liquoris alcoholici 84° addenda ut in liquorem 50° convertatur, est 0^k, 8407. Pondus miscelæ adæquat 1^k, 8407, et hoc pondere per densitatem gradui 50 respondentem diviso, datur miscelæ volumen, quod igitur adæquat $\frac{1,8407}{0,9548}$ vel 1,9668 litra.

Si, in aequatione $x = \frac{p(\alpha - \alpha')}{\alpha'}$ ponamus p æquale densitati liquoris 84°, quæ numero exprimitur 0,8551, obtinetur :

$$x = 0,8551 \frac{(0,7825 - 0,4251)}{0,4251} = 0,7172.$$

Hic numerus indicat quantitatem ponderalem seu kilogram-

mata aquæ uni litro liquoris alcoholici 84° addenda, ut hic convertatur in liquorem gradus 50°.

Quum autem volumen aquæ a gradu thermometrico + 4 ad gradum + 15 ascendentis, parum mutatur (crescit enim tantum a 10000 ad 10007), mensuram ponderi substituere licet et, hoc in casu, loco kil. 0,7172 addentur litri partes 0,7172.

Liquoris 50° volumen requiretur ratiocinando modo sequenti. Si 0,50 partes litri alcoholis puri unum præbent alcoholis 50° litrum, quænam erit quantitas quæ dabitur partibus 0,84 in uno litro alcoholis 80° contentis. Inde oriunda proportio :

$$0,50 : 1 = 0,84 : x.$$

et

$$x = 1,68 \text{ litri.}$$

Ut his calculis supersedeant Pharmacopolæ, tabulam computavimus quintam, in qua indicantur aquæ quantitates liquoribus addendæ alcoholicis quos ad gradus inferiores adducere sæpius oportet. Liquores alcohole ditissimos habuimus eos qui gradus 90, 89, 88, 87, 86 et 85 alcoholometro indicant, ac quantitates aquæ eis infundendas, ut ad gradus inter 90 et 49 intermedios imminuantur, computatione determinavimus.

Tabula ita constructa est ut in prima linea horizontali scribantur gradus alcoholometrici aqua diluendi, dum in prima columna verticali leguntur gradus liquorum quæsitorum; in quaue divisione verticali sequenti notantur aquæ addendæ quantitates. Ubi igitur duæ lineæ, quarum una a gradu diluendo deorsum descendit et altera a gradu obtinendo horizontaliter protrahitur, se invicem secant, ibi legitur aquæ copia ponderalis unitati liquoris alcoholici diluendi injicienda.

Illustretur hæc regula exemplo. Ponamus 7 kilogrammata alcoholis 86° ad alcoholem 60° reducenda.

In linea prima tabulæ, horizonti parallela, quærendus est numerus 86°. Series fractionum decimalium ab hoc numero procedens lineam horizontalem, quæ a gradu 60 oritur, intersectat. Ibi notat fractio 0,5465 quantitatatem aquæ uni kilogrammati alcoholis 86° addendam ut ad 60° reducatur. Ergo quantitas, 7 kilogrammatibus alcoholis 86°, ut ad 60° imminuantur, infundenda, adæquabit $7 \times 0,5465$ seu 3¹, 8255.

TABULA PRIMA

gradus Aræometri pharmaceutici, Aræometri Beaumeani et
Alcoholometri centesimalis cum densitate liquorum aqua le-
viorum, temperatura 15° , comparans.

Araonometrum pharmaceuticum.	Araonometrum Beaumeanum.	Alcoholometrum centesimale.	Densitas liquoris.	Araonometrum pharmaceuticum.	Araonometrum Beaumeanum.	Alcoholometrum centesimale.	Densitas liquoris.
0	40	0	1.0000	26	56	86.0	0.8471
1	41	4.6	0.9953	27	57	87.5	0.8421
2	42	10.1	0.9865	28	58	89.4	0.8572
3	45	16.5	0.9796	29	59	90.5	0.8524
4	44	25.0	0.9750	30	40	92.0	0.8276
5	45	29.0	0.9669	51	41	95.5	0.8229
6	46	54.4	0.9600	52	42	94.5	0.8182
7	47	58.5	0.9550	55	43	95.7	0.8156
8	48	45.2	0.9475	54	44	96.8	0.8090
9	49	47.5	0.9412	55	43	98.1	0.8045
10	20	49.7	0.9550	56	46	98.8	0.8000
11	21	52.7	0.9290	57	47	99.8	0.7956
12	22	53.6	0.9251	58	48		0.7912
13	25	58.5	0.9172	59	49		0.7868
14	24	61.0	0.9114	40	50		0.7826
15	25	65.6	0.9037	41	51		0.7785
16	26	66.0	0.9000	42	52		0.7742
17	27	68.4	0.8944	45	55		0.7700
18	28	70.6	0.8889	44	54		0.7639
19	29	72.7	0.8854	45	55		0.7619
20	50	74.8	0.8781	46	56		0.7579
21	51	76.8	0.8727	47	57		0.7559
22	52	78.9	0.8673	48	58		0.7499
23	53	80.7	0.8625	49	59		0.7461
24	54	82.5	0.8571	50	60		0.7422
25	55	84.3	0.8521	51	61		0.7384

TABULA II

conferens gradus Araeometri pharmaceutici vel Beaumeani cum
densitate liquorum aqua graviorum, temperatura 45°.

Gradus Araeom. pharm.	Densitas liquorum.	Gradus Araeom. pharm.	Densitas liquorum.
0°	1,000	58	1,539
1	1,007	59	1,572
2	1,014	40	1,584
3	1,022	41	1,598
4	1,029	42	1,612
5	1,036	43	1,626
6	1,044	44	1,640
7	1,052	45	1,654
8	1,060	46	1,670
9	1,067	47	1,683
10	1,075	48	1,696
11	1,083	49	1,710
12	1,091	50	1,724
13	1,100	51	1,738
14	1,108	52	1,752
15	1,116	53	1,765
16	1,125	54	1,779
17	1,134	55	1,793
18	1,143	56	1,807
19	1,152	57	1,821
20	1,161	58	1,835
21	1,171	59	1,849
22	1,180	60	1,863
23	1,190	61	1,876
24	1,199	62	1,890
25	1,210	63	1,904
26	1,221	64	1,918
27	1,231	65	1,932
28	1,242	66	1,946
29	1,252	67	1,960
30	1,261	68	1,974
31	1,273	69	1,987
32	1,286	70	2,002
33	1,298	71	2,016
34	1,309	72	2,031
35	1,321	73	2,045
36	1,334	74	2,059
37	1,346	75	2,073

TABULA III

qua dignosci potest sat accurate vis vera liquoris alcoholici, ejus
vis ficta nota est alcoholometro centesimali, alia quam $+ 15^{\circ}$
temperatura.

Vis ficta centesimalis.	Multiplicator pro uno gradu tem- peraturæ.	Vis ficta centesimalis.	Multiplicator pro uno gradu tem- peraturæ.
4	0.06	55	0.55
5	0.10	60	0.54
10	0.15	65	0.55
15	0.25	70	0.52
20	0.29	75	0.51
25	0.56	80	0.50
50	0.40	85	0.28
55	0.44	90	0.25
40	0.40	95	0.21
45	0.58	100	0.18
50	0.57		

TABULA IV

eadem ac p̄cedens, sed ita mutata ut alcoholis copiam p̄beat.

Vis ficta centesimalis.	Multiplicator pro uno gradu tem- peraturæ.	Vis ficta centesimalis.	Multiplicator pro uno gradu tem- peraturæ.
5	0.10	55	0.40
10	0.12	60	0.59
15	0.20	65	0.59
20	0.28	70	0.58
25	0.57	75	0.58
50	0.42	80	0.37
55	0.45	85	0.56
40	0.45	90	0.54
45	0.42	95	0.51
50	0.40		

TABULA V

exhibens copiam aquæ kilogrammati liquoris alcoholici addendum, ut exinde oriatur liquor inferioris alcoholometrici gradus.

Gradus liquoris obtinendi.	90°	89°	88°	87°	86°	85°
89	0.0131					
88	0.0507	0.0132				
87	0.0464	0.0507	0.0131			
86	0.0625	0.0464	0.0506	0.0132		
85	0.0783	0.0624	0.0465	0.0507	0.0132	
84	0.0932	0.0788	0.0624	0.0466	0.0507	0.0134
83	0.1119	0.0955	0.0788	0.0628	0.0468	0.0511
82	0.1293	0.1126	0.0968	0.0794	0.0652	0.0473
81	0.1472	0.1501	0.1429	0.0965	0.0799	0.0657
80	0.1653	0.1479	0.1503	0.1156	0.0969	0.0805
79	0.1856	0.1660	0.1485	0.1512	0.1142	0.0973
78	0.2026	0.1846	0.1667	0.1495	0.1520	0.1130
77	0.2220	0.2057	0.1853	0.1678	0.1502	0.1550
76	0.2418	0.2255	0.2047	0.1867	0.1689	0.1314
75	0.2621	0.2452	0.2244	0.2061	0.1880	0.1702
74	0.2854	0.2659	0.2447	0.2262	0.2078	0.1896
73	0.5044	0.2849	0.2654	0.2461	0.2278	0.2095
72	0.5264	0.5066	0.2867	0.2676	0.2485	0.2298
71	0.5489	0.5288	0.5086	0.2893	0.2698	0.2507
70	0.5719	0.5515	0.5510	0.5112	0.2913	0.2721
69	0.5959	0.5731	0.5542	0.5540	0.5140	0.2943
68	0.4202	0.5980	0.5778	0.5575	0.5569	0.5169
67	0.4454	0.4258	0.4022	0.5815	0.5603	0.5401
66	0.4709	0.4490	0.4270	0.4057	0.5846	0.5658
65	0.4974	0.4750	0.4327	0.4510	0.4093	0.5884
64	0.5249	0.5024	0.4795	0.4572	0.4534	0.4158
63	0.3528	0.5296	0.5064	0.4859	0.4616	0.4593
62	0.3825	0.5587	0.5530	0.5122	0.4894	0.4671
61	0.6118	0.5879	0.5656	0.5405	0.5172	0.4944
60	0.6452	0.6184	0.5959	0.5701	0.5463	0.5255
59	0.6748	0.6497	0.6247	0.6003	0.5765	0.5328
58	0.7078	0.6825	0.6368	0.6521	0.6076	0.5854
57	0.7418	0.7158	0.6898	0.6646	0.6506	0.6150
56	0.7769	0.7505	0.7258	0.6981	0.6726	0.6473
55	0.8129	0.7838	0.7588	0.7523	0.7065	0.6809
54	0.8509	0.8255	0.7756	0.7688	0.7425	0.7161
53	0.8897	0.8615	0.8352	0.8059	0.7788	0.7521
52	0.9506	0.9017	0.8729	0.8450	0.8175	0.7900
51	0.9128	0.9455	0.9159	0.8835	0.8370	0.8291
50	1.0159	0.9838	0.9557	0.9266	0.8976	0.8692

TABULA VI

exhibens alcoholis absoluti et aquae copiam quam, in litro et in unitate ponderis, liquores alcoholici cujusvis alcoholometri gradus continent; adiecta horum liquorum densitate.

Gradus alcoholometri centesimalis.	QUAE, IN UNO LITRO liquoris, continentur kilogramm.				Gradus alcoholometri centesimalis.	QUAE, IN UNO LITRO liquoris, continentur kilogramm.			
	PONDUS SPECIFICUM.	alcoholis absoluti.		aqua.		PONDUS SPECIFICUM.	alcoholis absoluti.		aqua.
		alcoholis absoluti.	aqua.				alcoholis absoluti.	aqua.	Quæ, in unitate ponderis, continentur alcoholis absoluti partes.
0	1.0000	0.0000	1.0000		51	0.9527	0.4055	0.3276	0.4544
1	0.9986	0.0079	0.9907	0.00796	52	0.9509	0.4152	0.3177	0.4459
2	0.9970	0.0139	0.9811	0.01394	53	0.9287	0.4212	0.3077	0.4355
3	0.9956	0.0258	0.9718	0.02593	54	0.9269	0.4291	0.4978	0.4650
4	0.9942	0.0518	0.9624	0.05197	55	0.9247	0.4571	0.4876	0.4727
5	0.9927	0.0597	0.9532	0.04095	56	0.9227	0.4450	0.4777	0.4825
6	0.9913	0.0477	0.9458	0.04809	57	0.9206	0.4350	0.4676	0.4920
7	0.9905	0.0356	0.9547	0.03615	58	0.9183	0.4609	0.4376	0.5018
8	0.9894	0.0656	0.9235	0.06428	59	0.9165	0.4689	0.4474	0.3417
9	0.9878	0.0713	0.9165	0.07240	60	0.9141	0.4768	0.4575	0.5216
10	0.9866	0.0793	0.9071	0.08055	61	0.9118	0.4848	0.4270	0.5517
11	0.9855	0.0874	0.8981	0.08871	62	0.9097	0.4927	0.4470	0.5416
12	0.9845	0.0954	0.8889	0.09689	63	0.9072	0.5007	0.4065	0.5319
13	0.9835	0.1055	0.8800	0.10510	64	0.9049	0.5086	0.5965	0.3620
14	0.9822	0.1115	0.8709	0.11350	65	0.9027	0.5163	0.5862	0.3725
15	0.9812	0.1192	0.8620	0.1215	66	0.9005	0.5245	0.5758	0.5826
16	0.9802	0.1272	0.8550	0.1297	67	0.8980	0.5324	0.5656	0.5929
17	0.9792	0.1351	0.8444	0.1580	68	0.8956	0.5404	0.5552	0.6054
18	0.9755	0.1451	0.8552	0.1465	69	0.8931	0.5485	0.5448	0.6159
19	0.9775	0.1510	0.8265	0.1343	70	0.8907	0.5365	0.5544	0.6246
20	0.9762	0.1589	0.8175	0.1628	71	0.8882	0.5642	0.5240	0.6555
21	0.9755	0.1669	0.8084	0.1711	72	0.8856	0.5722	0.5154	0.6461
22	0.9745	0.1749	0.7994	0.1794	73	0.8851	0.5801	0.5051	0.6370
23	0.9752	0.1828	0.7904	0.1878	74	0.8805	0.5881	0.2924	0.6679
24	0.9721	0.1907	0.7814	0.1962	75	0.8779	0.3960	0.2819	0.6790
25	0.9710	0.1987	0.7724	0.2046	76	0.8752	0.6040	0.2712	0.6901
26	0.9700	0.2066	0.7654	0.2150	77	0.8726	0.6119	0.2607	0.7015
27	0.9690	0.2146	0.7544	0.2214	78	0.8699	0.6199	0.2500	0.7126
28	0.9679	0.2225	0.7434	0.2299	79	0.8671	0.6178	0.2595	0.7240
29	0.9669	0.2305	0.7565	0.2584	80	0.8645	0.6558	0.2287	0.7534
30	0.9657	0.2384	0.7275	0.2469	81	0.8617	0.6457	0.2180	0.7470
31	0.9643	0.2465	0.7182	0.2554	82	0.8589	0.6516	0.2075	0.7387
32	0.9635	0.2345	0.7090	0.2640	83	0.8560	0.6396	0.1964	0.7706
33	0.9621	0.2625	0.6998	0.2726	84	0.8531	0.6673	0.1856	0.7823
34	0.9608	0.2702	0.6906	0.2812	85	0.8502	0.6753	0.1747	0.7946
35	0.9594	0.2782	0.6812	0.2899	86	0.8472	0.6854	0.1658	0.8067
36	0.9580	0.2861	0.6719	0.2983	87	0.8442	0.6914	0.1528	0.8190
37	0.9567	0.2940	0.6626	0.5074	88	0.8411	0.6995	0.1418	0.8514
38	0.9555	0.5020	0.6355	0.5160	89	0.8579	0.7075	0.1506	0.8442
39	0.9538	0.5099	0.6459	0.5249	90	0.8546	0.7152	0.1194	0.8570
40	0.9522	0.5177	0.6345	0.5358	91	0.8512	0.7252	0.1080	0.8701
41	0.9508	0.5258	0.6230	0.5427	92	0.8277	0.7544	0.0966	0.8835
42	0.9494	0.5558	0.6155	0.5517	93	0.8242	0.7591	0.0851	0.8967
43	0.9474	0.5347	0.6037	0.5607	94	0.8205	0.7470	0.0755	0.9104
44	0.9457	0.5497	0.5960	0.5699	95	0.8168	0.7350	0.0618	0.9244
45	0.9440	0.5376	0.5864	0.5788	96	0.8128	0.7629	0.0499	0.9587
46	0.9422	0.5656	0.5766	0.5880	97	0.8086	0.7709	0.0577	0.9535
47	0.9403	0.5753	0.5668	0.5972	98	0.8044	0.7788	0.0255	0.9686
48	0.9385	0.5813	0.5370	0.4064	99	0.7995	0.7868	0.0127	0.9841
49	0.9367	0.5894	0.5473	0.4157	100	0.7947	0.7947	0.0000	1.0000

IV. REGULÆ GENERALES.

I. DE COLLIGENDIS, SICCANDIS ET ASSERVANDIS MEDICAMENTIS
SIMPLICIBUS.

1. Quæ ad materiam pharmaceuticam pertinent medicamenta
sint genuina notisque propriis distincta.

Emantur solida, non in pulvere, sed integra vel in frustis qui-
bus de nativis characteribus possit inquiri. Quæ in crystallos
cogi possunt, sumantur in statu crystallino, qui fraudes gene-
ratim excludit.

2. Omnes plantarum partes e stirpibus sponte nascentibus,
rarissime e cultis utpote minoris efficaciæ, carpantur; incultæ
si deficiunt, e patria importandæ sunt siccatae, nisi cultura diu-
turna cœlo nostro consueverint.

3. *Radices* annuae evellantur ineunte florescentiæ tempore:
biennes versus finem prioris anni; perennes, anno altero
aut tertio, generatim autumno; tum brevi lotione a sordibus
liberatæ, siccentur in loco calido, ventis pervio aut leni calore
fornacis aptæ.

4. *Bulbi* generatim autumno, quum folia marcent, colligan-
tur, ast seligendi bulbi novi qui caulem aut scapum floriferum
non dederint. Crassiores in taleolas secti, filis suspensi vel super
cratibus expansi, calore blando siccentur.

5. *Gemmae* primo vere, quo tempore turgidulæ sunt et ante
foliorum explicationem, decerpantur.

6. *Herbeæ*, ineunte florescentia, cœlo sicco, nec rore sparsæ,
colligantur: aromaticæ, e solo sicco, edito et aprico; acres, e
loco humido paludoso. Indigenæ quotannis recentes comparari
debent.

Herbarum exsiccatio citissime fiat, aut calido, umbroso et
perflato loco, aut lento fornacis calore.

7. *Folia* carpenda sunt rite expansa sub initio florescentiæ,
tempestate sicca et matutina, simul ac solis radii rorem dissipar-
verint. Caute siccentur uti de radicibus præceptum est.

8. *Flores* non legandi ante plenariam petalorum evolutionem,

Rosa gallica excepta. Labiatis calyces serventur. Cæterum flores tempestate sicca colligendi et eodem modo quo radices siccandi.

9. *Fructus* non nisi maturi decerpantur, si excipias fructus quosdam carnosos, ut Fraga, Mora, Grossularia, fructus Rubi idæi. Capita Papaveris somniferi etiam colligenda sunt nondum omnino matura.

10. *Semina* colligantur perfecte matura, antequam sponte excedant. Eligantur sana, aquâ graviora, locoque aëri pervio probe siccentur, nec foci calore. Quæ capsulas, involucra, etc., retinent semina, ea his munita serventur.

11. *Cortices* vernali tempore generatim detrahendi ramis nec junioribus, nec annosis. Siccentur uti radices.

12. *Ligna* succidantur hyeme, quo virtus maxima viget.

13. Omnia probe siccata ac sordibus terreis aliisque quisquiliis liberata, serventur in loco secco et obscuro. Substantiæ aromaticæ et resinosaæ vitreis condantur vasis, apte claudendis.

II. DE PRÆCIPUIS OPERATIONIBUS PHARMACEUTICIS.

Quum in Codice operationes pharmaceuticæ paucis tantum verbis indicantur, regulas generales quas in præcipuis operationibus sequi conducit, hic præmittere non inutile duximus.

AQUÆ DESTILLATÆ AROMATICÆ.

1. Flores ac folia, quæ aquis destillatione parandis inserviunt, sint vel recentia vel recens siccata.

2. Cortices, radices seminaque, plus minusve consissa, vel contusa, prius macerationi per decem aut duodecim horas subjiciantur.

3. Destillatio fiat, cum aqua fontana, in apparatu ita disposito ut quæ destillationi submittuntur vegetabilia, ad præcavendum empyreuma, ignis vim non directe recipient. Quam ob rem, destillanda, telæ ferree ope, ab inferiori vasis parte amoveantur, vel instituenda destillatio in balneo liquoris chlorureti calcii.

4. Flamma nunquam supereret eam alembici partem, quam aquæ superficies attingit.

5. Fiat generatim destillatio e vesica cuprea, stanno intus obducta, impositis capitello et tubo refrigeratorio e stanno confectis, ne ulla ratione aqua veneno cuprico possit inquinari.

6. Curandum ut apparatus destillatorius ab omni odore alieno sit liber. Hinc seligenda præsertim vasa frigidaria quæ facilius expurgari possunt.

7. Floribus ac herbis aromaticis superaffundatur aquæ copia circiter tripla pondere aquæ destillatæ colligendæ, nec vesica ultra duas tertias partes est implenda ne, sub operatione, materia turgens in alembicum transeat.

8. Non cum nimia substantiarum vegetabilium copia destillatio instituatur, sed potius omni horæ dimidio planta in vesica destillatoria renovetur.

9. Corporum valde fragrantium et præsertim eorum quæ olea ætherea leviora continent, distillationem aquæ vapore instituere conductit. Hoc in casu, apparatus ita sit dispositus ut aquæ bullientis vapores ducantur per ipsa corpora destillationi subjicienda.

10. Oleum si in superficie aquæ destillatæ conspiaciatur, non amovendum nisi aqua cum eo prius agitetur. Quod dein, quiete concessa, aquæ aromaticæ innatæ vel hujus fundum petit, exacte separetur, et aqua, in lagenis primo die cono chartaceo et dein epistomio vitro claudendis, in loco obscuro et frigido servetur.

11. Aquæ aromaticæ si oleo æthereo excedente turbidæ sint, ante usum per chartam aqua madentem filtrantur. Odorem plantarum e quibus eliciuntur redoleant, oleo æthereo maxime refertæ; ne sint fuscæ, neque odoris empyreumatici, neque mucilaginosæ aut flosculis innatantibus intermixtæ. Nonnisi brevi tempore asservari queunt.

ALCOHOLATA SIVE SPIRITUS DESTILLATI.

1. Quæ destillationi subjicienda, pro sua varia indole, concisa, contusa vel pulverata sint.

2. Prævia maceratio cum alcohole præscripto, in vase clauso,

per horas viginti quatuor et quidem per biduum pro substantiis durioribus, instituenda est generatim.

5. Fiat destillatio ex balneo aquae et cum spiritu vini rectificato densitatis præscriptæ. Curandum ut liquor elicitus in vas excipiens defluat omnino refrigeratus. Hie præterea valent quæ de parandis aquis destillatis sub Nos 5 et 6 indicata sunt.

4. Alcoholata sint limpida, fragrantia, ac in lagenis arte claudendis, loco frigidiusculo, servanda.

DECOCTA.

1. Vasa, in quibus decocta parantur, sint e stanno vel cupro probe stannato confecta, vel, si acida aut alcalina decoctis insunt, porcellanea aut vitrea.

2. Fiat coctio in vase clauso, igne leni, non interrupto, et, ni aliter præscriptum sit, per horæ quadrantem pro floribus, herbis aut radicibus plus minusve mucilaginosis, per semihoram pro corticibus, lignis ac radicibus durioribus.

3. Peracta coctione, liquor fervidus premendo coletur et quam citissime refrigeretur, excepto casu quo medicamina quedam decocto infundenda sunt.

4. Si medicaminum dosis a Medico non notatur, sumat in universum Pharmacopola, pro colatura partium 4000, florum aut foliorum partes 50, radicum, lignorum seu corticum partes 60. — Si decoctum *concentratum* edictum est, paretur cum dupli medicaminum dosi, et cum quadrupla, si *concentratissimum*. Notandum præcepta hæc non valere pro medicaminibus narcoticis aut heroicis, quorum dosis sedulo enuncianda est a Medico.

ELECTUARIA.

1. Ea omnia quæ electuariis parandis inserviunt, ita terendo commisceantur, ut pulpam æquabilem exhibeant.

2. Frequenter ac penitus subigendæ sunt electuariorum massæ, in vasis faventinis tectis, loco frido et sicco, servandæ.

EMPLASTRA.

1. Corpora pinguia quibus conficiuntur emplastra, in vase figu-

lino aut cupreo stannato, generatim balneo vaporis liqueuntur, et cum cæteris substantiis rite misceantur.

2. Emplastra inter refrigerandum strenue agitata et prope frigida supra lapidem marmoreum in cylindros fingi possunt servarique chartâ involuta. Quædam, dum adhuc calore liquida, in vasa figulina immittere licet; quæ autem volatilia continent, vesicula includantur.

3. Emplastra calore leni mollescant et supra linteum aut pellem expansa cutique admota, mollia maneant et huic facile adhaereant, nec tamen liquecant.

4. Fere nunquam accurate indicatur mensura emplastrorum. Refertur enim ad rem quamdam formæ et magnitudinis plus minusve notæ, v. g., ad quartam schedæ partem aut chartam lusoriam, vel indicatur corporis parte cui emplastrum adplicandum est. Ita quandoque mandata Medici falluntur, quia nulla datur certa exsequendi norma. Ad vitanda quæ exinde oriuntur incommoda, Pharmacopola adæquabit :

Dimidiā schedam rectangulo longit. 50 latitud. 19 centim.

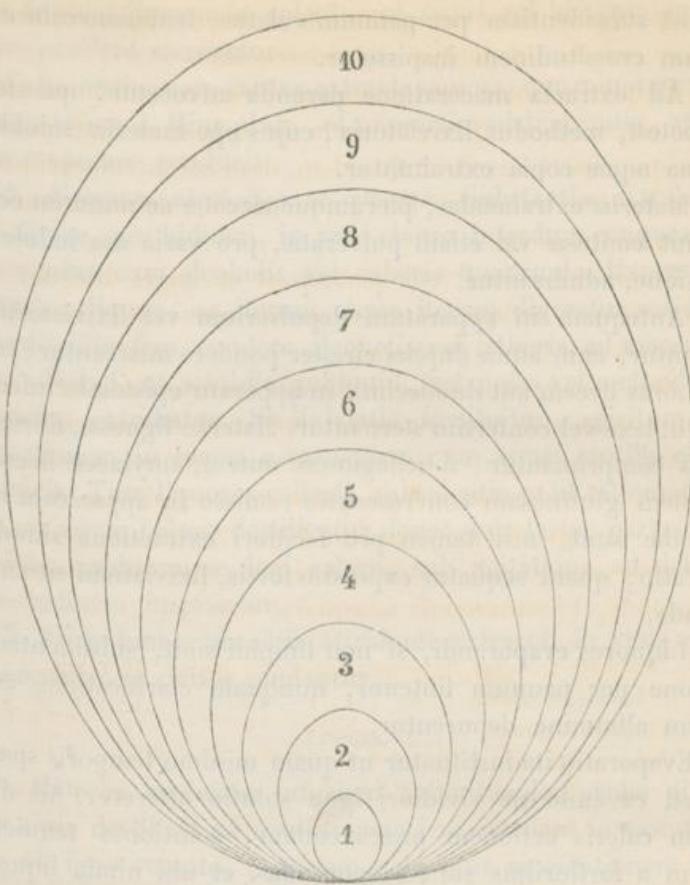
Schedæ quadrantem	>	>	19	>	13	>
Chartam lusoriam	>	>	9	>	6	>
Palmam (manus)	>	>	8	>	8	>
» majorem	>	>	9	>	9	>
» minorem	>	>	7	>	7	>

Habebit emplastrum adplicandum :

Lateri longitud. 19 latitud. 13 centim.

Brachio	>	5	>	4	>
Cervici	>	6	>	5	>
Temporibus	>	5	>	2	>
Suris	>	10	>	7	>

Alias divisiones Medicus centimetris exprimat necesse est, aut numero indicet, secundum tabulam obversam, emplastrum ovatum aut rotundum. Margo numeris præscriptis non annumeratur. Notandum est numerum, pro emplastro rotundo, mensuram diametri, et, pro emplastro ovato amplitudinem diametri minoris centimetris exprimere, uti figura sequens indicat.

EXTRACTA.

1. *Extracta aquosa* parentur cum aqua destillata et vegetabilibus selectis, rite siccatis vel recentibus, prout res postulat.
2. Obtinentur tum expressione plantarum, tum maceratione frigida aut calida, interdum etiam coctione.
3. Pro extractis expressione parandis, generatim adhibeantur herbæ recentes, quæ lotæ et, si opus est, pauxillo aquæ destillatæ irroratæ, in mortario lapideo contundantur in pullem ac dein panno cannabino aut sacco linteo inclusæ fortiter premantur. Succus leniter calefiat ut, albumine, ni aliter prescriptum sit, coagulato ac fæcibus in superficie sponte congestis depuretur

et, post subsidentiam per pannum colatus, lenissimo calore ad debitam crassitudinem inspissetur.

4. Ad extracta maceratione paranda advocetur, quantum fieri potest, methodus lixivioria, cuius ope materiae solubiles minima aquae copia extrahuntur.

5. Materiae extrahendae, plerumque siccatae ac minutim concisae aut contusae vel etiam pulveratae, pro varia sua indole ac cohaesione, adhibeantur.

6. Antequam in apparatus depulsorum vel lixiviorum ingerantur, cum aquae dupli circiter pondere misceantur; tum post horas decem aut duodecim, in apparatu epistomio inferne munito, laxe vel confertim sternantur. Materiae lignosae, fibrosae, fortius comprimantur; mucilaginosae autem, amylaceae necnon in molem glutinosam concrescentes remisse in apparatus immittendae sunt, nisi tamen pro facilitiore extractione simplex maceratio, quam sequatur expressio fortis, lixiviationi sit anteponenda.

7. Liquores evaporandi, si non limpidi sunt, subsidentia ac colatione per pannum linteum, nunquam clarificatione cum ovorum albumine depurentur.

8. Evaporatio ita instituatur ut quam minimo temporis spatio fiat, sed cavendo ne vividiori igne solutio alteretur. Ad diurnam caloris actionem praecavendam, solutiones tenuiores seorsim a fortioribus sunt evaporandae, et ubi nimia liquoris copia est inspissanda, evaporatio per partes instituatur.

9. In evaporatione agitatio assidua conduit, quia vaporis effugium foveat et liquorum incandescentiam nimiam inhibet. Albumen vegetabile coagulatum colatione est separandum et, quum liquor ad syrapi tenuioris spissitudinem pervenerit, nunquam est altera solutione diluendus, sed absolvenda evaporatio in patinis porcellaneis balneo aquae aut furno exsiccatorio calefactis.

10. Coctione parantur pauca tantum extracta: qualia sunt extracta Cascarillae, Corticis peruviani, Guaiaci, Quassiae, quorum species minutim concisae, aut, si fieri potest, pulveratae cum aquae quadruplo aut sextuplo, in vase clauso, leniter ebulliant,

dein fervidae premendo colentur et semel vel bis cum minore aquæ pondere coquantur.

41. Eo melius asservantur extracta aquosa, quo minorem aquæ copiam retinent. Hinc plura, et præsertim adstringentia, ad sicum evaporare conductit.

42. *Extracta alcoholica et ætherea.* Substantiae extrahendæ rite divisæ, per biduum, in vase clauso, interdum conquassatæ, macerentur cum alcoholis vel ætheris quadruplo. Expressione separetur liquor, ac iterum atque iterum digeratur residuum cum dimidio fere pondere alcoholis vel ætheris ad macerationem exhibiti, ut solubile quidquid, vel prelo vel methodo depulsoria, extrahatur. Si lixiviatio instituitur, spiritum post extractionem in massa remanentem cum aquæ tantillo elicere conductit. Tum liquores collecti, subsidentia ac filtratione depurati, ex aquæ balneo destillentur donec duas tertiae partes transierint, residuumque leni calore, sub agitatione ad debitam crassitudinem inspissetur.

43. Quæ humorem aëris attrahunt extracta, in vasis vitreis vel porcellaneis clausis condantur.

INFUSA.

1. Materiæ medicatae infusioni submittendæ, probe divisæ, cum aqua destillata ad ebullitionem fere calefiant in vase tecto; quo ab igne remoto, miscelam cola post macerationem horæ octantis. Infusum, si partes aromaticæ aut volatiles insint, ne coletur antequam refrixerit.

2. Infusa frigida, *macerata dicta*, methodo lixiviatoria optime perficiuntur.

3. Quæ pro decoctis sub N° 4 præscripta sunt, etiam pro infusis valent, hoc tamen discriminé, quod dimidia tantum medicaminis extrahendi dosis est sumenda.

OLEA ÆTHREA.

1. Observanda sunt præcepta quæ pro aquis aromaticis distillatione parandis sub N° 4-8 indicantur.

2. Quæ stillaverit aqua ab oleo secernatur ac in vesicam

destillatoriam refundatur quamdiu e substantiis aromaticis oleum prodit, aut cum altera substantiae copia destillationi subjiciatur; quod plures repetendum, ubi elicienda est olei magna copia.

3. Olea ætherea ab aqua sedulo separentur et in vasis vitreis minoribus, repletis arcteque clausis, loco umbroso et frigido, serventur.

4. Recenter parata limpida ac decolora sunt; sed temporis tractu colorem varium assumunt eorumque densitas sæpius augetur. Hinc pondus specificum oleorum æthereorum quodam modo variat. Vide pag. 297.

5. Olea ætherea, quæ aquis aromaticis ex tempore parandis inserviunt, statim post extractionem cum alcoholis quantitate congrua miscere conductit.

PILULÆ.

1. Gummi resinæ, pilulis immiscendæ, sint depuratæ et pulveratæ.

2. Si Medicus in formula pilularum majorem extractorum præscriperit copiam, quam quæ ad massam justam sufficit, extracta ad eam consistentiam evaporentur, ut e miscela substantiarum omnium quæ in partem massæ veniunt, pilulæ apte formari possint.

3. Nisi aliter a Medico mandatum fuerit, pilulæ viginti centigrammata pendant, Lycopodio conspergendas.

PULVERES.

1. Corpora in pulverem extenuanda prius a quisquiliis mundata et siccata sint, oportet. Ante hanc operationem, Nuces vomicæ et Agaricus albus limanda sunt. Gummi-resinarum pulvératio hieme instituenda est, et pulveratæ dicuntur *depuratæ*.

2. Partes vegetabiles ac animales in mortario ferreo polito; salia autem aliaque corpora metallum exedentia, in mortariis lapideis pulverentur.

3. Medicamina quæ pulvérata præscribuntur, eo usque con-

tundantur aut terantur quoad prorsus per cibrum sericeum transeant. Sistatur labor quum nil nisi sordes cibrum retinet.

Pulveres ita parati ac probe siccati in vasis clausis serventur, ne aëris humorem attrahant.

4. Quædam substantiæ nonnisi cum adminiculo alijs corporis pulverantur, uti Camphora cum pauxillo alcoholis, Vanilla cum saccharo, etc.

5. Radices ac cortices texturæ compactæ, nullo relicto residuo, sunt pulverandæ. Fibrosarum autem substantiarum extenuatio sistenda quum fibrillæ tantummodo in cribro hærent. Florum ac foliorum quarta pars sub pulverisatione rejiciatur.

6. Pulverata accuratissime misceantur, ut massa fiat homogenea.

7. Substantiæ nonnullæ, ut Bolus armena, Mercurius dulcis, Sulphuretum antimonii, etc., levigando cum aqua in pulverem intactilem redigantur.

SYRUPI.

1. Liquores syrups parandis inservientes, antequam solvatur saccharum, clari sint, oportet.

2. Adhibetur semper saccharum *Raffinatum albissimum*, cuius solutionem lenis calor adjuvet, syrpus dein coletur ante refrigerationem.

5. Sint limpidi, exceptis syrups Chinæ, Amygdalarum aut iis qui substantias resinas aut balsamicas continent. Nunquam flocculos aut corpora sedimentosa suspensa teneant, nec post refrigerium crystallos sacchari deponant.

4. Sint generatim syrpi frigidi 56° seu ponderis specifici 1,554. In lagenis plenis, loco frigido, asserventur.

TINCTURÆ.

1. Quæcumque ad parandas tinturas advocantur, sicca et minuta sint necesse est; quædam tamen recentia nec siccata adhibentur.

2. Fiat generatim principiorum solubilium extractio tempe-

ratura 12° — 20° ; celerius tamen absolvitur, si opus est, leni calore adjuvante. Alcohol extractioni serviens per partes semper, ac repetita vice, addatur.

3. Digestio frigida apprime in apparatu lixiviorio instituitur; calida autem, in cucurbitis vitreis tantæ amplitudinis, ut digerenda dimidium tantummodo impleant.

4. Digestione peracta, solutio alcoholica in residuo non soluto remanens leni pressione per pannum linteum eliciatur, et solutiones commixtae per chartam bibulam filtrantur.

5. Serventur tincturæ in lagenis probe clausis, loco umbroso.

UNGUENTA.

1. Corpora pingua non volatilia, in vase idoneo, balneo vaporis liquata, misceantur, per pannum linteum colanda; colatis dein addantur pulveres sub agitatione continua donec massa refrixerit. Aqua, si adest, evaporatione abeat.

2. Substantiae volatiles nonnisi unguento refrigerenti immiscendæ.

3. Quibus principium volatile inest, ea serventur in vasis arcte clausis, et quia vetustate, calore ac aëre, præsertim humido, omnia fere rancorem contrahunt, non nimiâ copiâ paranda nec diu servanda.